

İLQAR BƏŞİROV
Bakı Biznes Universiteti
magistrant

ilqarbeshirov90@gmail.com

Ünvan: Bakı şəhəri, Həsən bəy Zərdabi 88a

YENİ STRATEGİYALARLA İSTEHSAL XƏRCLƏRİNİN BÖLÜŞDÜRÜLMƏSİNİN OPTİMALLAŞDIRILMASI

Xülasə

Bu məqalə, şirkətlərin istehsal xərclərinin bölüşdürülməsinin optimallaşdırılması ilə bağlı yeni strategiyaların tətbiqini araşdırılmışdır. İstehsal xərclərinin düzgün bölüşdürülməsi, müəssisələrin rəqabət qabiliyyətini saxlamaq üçün əhəmiyyətli bir faktordur. Yeni strategiyaların tətbiqi, istehsal xərclərini optimallaşdıraraq səmərəliliyi artırma və gəlirliliyi yaxşılaşdırma potensialına malikdir. Müasir rəqabətli iş dünyasında şirkətlər, istehsal proseslərini və xərclərini optimallaşdırmaq üçün daim yeni strategiyalar axtarırlar. Bu məqalədə, istehsal xərclərinin bölüşdürülməsini optimallaşdırmaq üçün istifadə olunan yeni strategiyalar araşdırılır və bu strategiyaların işə necə fayda verdiyi vurğulanmışdır. Araşdırmada bəzi əsas məqamlar qeyd edilmişdir.

Açar sözlər: istehsal, xərc, bölüşdürülmə, strategiya, optimallaşdırılma

Giriş

Bu gün bir çox müəssisə resurslardan səmərəli istifadə edərək istehsal xərclərini azaltmağı hədəfləyir. Bu nöqtədə istehsal xərclərinin optimallaşdırılması və ən yaxşı şəkildə bölüşdürülməsi strateji əhəmiyyət kəsb edir. Yeni strategiyalarla istehsal xərclərinin bölüşdürülməsinin optimallaşdırılmasına diqqət aktuallığını qorumaqdadır.

İstehsal xərclərini optimallaşdırmaq üçün bütün biznes proseslərini diqqətlə təhlil etmək vacibdir. Bu təhlil istehsal prosesinin hər bir mərhələsində həyata keçirilən fəaliyyətlər, istifadə olunan resurslar və məsrəflər daxil edilməlidir. Bu cür təhlil biznesin daha çox xərcə üzləşdiyini və qənaət potensialının harada olduğunu müəyyən etməyə kömək edəcək.

Müəssisənin istehsal prosesinin hər bir mərhələsində məsrəflərə təsir edən amilləri qiymətləndirmək lazımdır. Bu amillərə xammal xərcləri, əmək xərcləri, enerji xərcləri, avadanlıqların saxlanması xərcləri və nəqliyyat xərcləri daxil ola bilər. Hər bir amilin xərcə təsirini müəyyən etmək və bu

amillərin necə optimallaşdırıla biləcəyini araşdırmaq vacibdir. Məsələn, enerji səmərəliliyinin artırılması və ya tədarük zəncirinin optimallaşdırılması kimi addımlar xərcləri azaltmağa kömək edə bilər.

Bundan əlavə, tədarükçü münasibətlərinin nəzərdən keçirilməsi də xərclərin optimallaşdırılmasında mühüm rol oynayır. Biznes üçün tədarükçüləri ilə yaxından işləmək və mümkün olan ən yaxşı qiymətləri və sövdələşmələri müzakirə etmək vacibdir. Eyni zamanda, alternativ təchizatçıların və material mənbələrinin tədqiqi rəqabət qabiliyyətli qiymətlər əldə etməyə kömək edə bilər.

Yeni istehsal texnologiyaları və avtomatlaşdırma həlləri müəssisələrə daha tez, səmərəli və sərfəli məhsul istehsal etməyə imkan verə bilər. Müəssisələr istehsal proseslərinin avtomatlaşdırılması və ya səmərəliliyinin artırılması hesabına xərcləri azalda bilər.

Biznesin öz maraqlı tərəfləri ilə səmərəli ünsiyyət qurulması və birgə işləməsi vacibdir. Maraqlı tərəflərə işçilər, menecerlər, təchizatçılar, müştərilər və digər biznes tərəfdaşları daxil ola bilər. Yaxşı əməkdaşlıq mühitinin yaradılması və bilik mübadiləsinin təşviq edilməsi xərclərin optimallaşdırılması üçün vacibdir. Məsələn, təlim və inkişaf imkanları təmin etmək və ya təchizatçılarla strateji tərəfdaşlıq qurmaq kimi işçilərin məhsuldarlığını artırmaq üçün addımlar atıla bilər.

Şirkətlərin istehsal xərclərinin bölüşdürülməsinin optimallaşdırılması ilə bağlı yeni strategiyaların tətbiqini:

İstehsal xərclərinin bölüşdürülməsinin optimallaşdırılması müəssisələrin rəqabət qabiliyyətini saxlamaq üçün mühüm amildir. Bu xərclərin yeni strategiyalarla optimallaşdırılması səmərəliliyi artırır və gəlirliliyi yaxşılaşdırır. Müasir rəqabətli iş dünyasında şirkətlər istehsal proseslərini və xərclərini optimallaşdırmaq üçün daim yeni strategiyalar axtarırlar. İstehsal xərclərinin düzgün bölüşdürülməsi müəssisələrin davamlılığını artırmaq, məhsuldarlığı artırmaq və gəlirliliyi artırmaq üçün çox vacibdir. Məqalədə istehsal xərclərinin bölüşdürülməsini optimallaşdırmaq üçün istifadə edilən yeni strategiyaları araşdırılır və bu strategiyaların bizneslərə necə fayda verdiyi nəzərdən keçirilir. Mövzu ətrafında apardığım tədqiqatla bağlı əsas məqamlar aşağıda sırası ilə nəzərdən keçirilmişdir.

Texnologiyanın inkişafı:

Bu gün texnoloji tərəqqi istehsal proseslərində böyük dəyişiklik yaradır. Avtomatlaşdırma, süni intellekt və məlumat analitikası kimi texnologiyalar istehsal proseslərini daha səmərəli və məhsuldar etmək potensialına malikdir. Bu texnologiyalardan istifadə etməklə müəssisələr istehsal proseslərində tullantıları azalda, əmək xərclərini azalda və istehsal xətlərini minimuma endirə bilərlər. Beləliklə, istehsal məsrəflərinin

bölüşdürülməsini daha dəqiq etməklə müəssisələrin rentabelliğini artırmaq olar (Okutmuş və Ergül, 2015).

Təchizat zəncirinin idarəsi:

Təchizat zəncirinin idarə edilməsi istehsal xərclərinin bölüşdürülməsində mühüm rol oynayır. Düzgün təchizatçıların seçilməsi, materialların alınması, inventarların idarə edilməsi və logistika əməliyyatlarının optimallaşdırılması müəssisələrə xərclərini azaltmağa kömək edir. Yeni strategiyalara təchizat zəncirinin idarə edilməsində təkmilləşdirmələr daxildir və müəssisələrə material və resurslardan səmərəli istifadə etməyə imkan verir.

Enerji xərcləri:

Enerji xərcləri bir çox istehsal müəssisələri üçün vacib xərc maddəsidir. Yeni strategiyalar enerji səmərəliliyinin artırılmasına və davamlı təcrübələrin təşviqinə yönəlib. Enerji səmərəli avadanlıqların istifadəsi, bərpa olunan enerji mənbələrinə keçid və tullantıların idarə edilməsi kimi tədbirlər müəssisələrə enerji xərclərini azaltmağa və ətraf mühitə təsirlərini minimuma endirməyə kömək edir. Eyni zamanda, enerji səmərəliliyi və davamlılıq təcrübələri ilə müəssisələrin nüfuzunu artıraraq, müştəri loyallığını və satışlarını artırmaq potensialına malikdir (Özpeynirci və Şirin, 2018).

Əmək məsrəfləri:

Əmək məsrəfləri istehsal xərclərinin mühüm tərkib hissəsidir. Yeni strategiyalar işçi qüvvəsinin idarə edilməsini optimallaşdırmaq və xərcləri azaltmaq üçün bir neçə yanaşma təklif edir. Məsələn, çevik iş tənzimləmələri, işçi qüvvəsinin planlaşdırılması və rotasiyası, təlim və istedadların inkişafı proqramları kimi təcrübələr müəssisələrə əmək xərclərini optimallaşdırmağa kömək edir. Eyni zamanda, işçilərin motivasiyasını artırmaqla məhsuldarlığı artırır və ixtisaslı işçi qüvvəsi əldə etmək üçün rəqabət üstünlüyü təmin edə bilər (Phornlaphatrachakorn, 2018).

Məlumatların analitikası və qabaqcıl təhlili:

Məlumatların analitikası və qabaqcıl təhlili müəssisələr üçün istehsal xərclərini optimallaşdırmaq üçün mühüm alətə çevrilib. Böyük verilənlərin analitikası müəssisələrə istehsal proseslərində məhsuldarlıq boşluqlarını müəyyən etmək, səhvləri aşkar etmək, tələbi proqnozlaşdırmaq və inventar idarəetməsini təkmilləşdirmək üçün imkanlar təklif edir. Bu məlumatlar bizneslərə daha yaxşı qərarlar qəbul etməyə və xərcləri azaltmağa kömək edir (Rounaghi, Jarrar və Dana, 2021).

İstehsal xərclərinin bölüşdürülməsi müəssisələrin rəqabət qabiliyyətini saxlamaq və davamlılığını təmin etmək üçün vacibdir. Yeni strategiyalar texnoloji nailiyyətlərin istifadəsi, təchizat zəncirinin idarə edilməsi, enerji səmərəliliyi, işçi qüvvəsinin idarə edilməsi və məlumat

analitikası kimi sahələrdə innovativ yanaşmalar təklif etməklə bizneslərə fayda gətirir. Bu strategiyalar müəssisələrə istehsal xərclərini optimallaşdırmağa kömək edir, eyni zamanda onların səmərəliliyini artırır, müştəri məmnuniyyətini artırır və davamlılıq məqsədlərini dəstəkləyir. Müəssisələr üçün bu strategiyalara diqqət yetirməklə rəqabət üstünlüyü əldə etmək və uzunmüddətli uğurlarını təmin etmək çox vacibdir.

Ədəbiyyat

1. Okutmuş, E. ve Ergül, A. (2015). Konaklama İşletmelerinde Hedef Maliyetleme, Değer Analizi ve Kaizen Maliyetleme Yöntemlerinin Birlikte Uygulanabilirliğine İlişkin Bir Araştırma, Muhasebe ve Finansman Dergisi, ss.97-116.
2. Özpeynirci, R. ve Şirin, H., B. (2018). Endüstriyel Makine İmalatı Yapan İşletmelerde Maliyet Sisteminin Oluşturulması ve Bir Uygulama, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, c.20, s.35, ss.59-71.
3. Phornlaphatrachakorn, K. (2018). Strategic Cost Management and Firm Profitability: An Empirical Investigation of Instant Foods and Convenience Foods Businesses in Thailand. International Journal of Business, 23(4), 357-371.
4. Rounaghi, M. M., Jarrar, H. ve Dana, L. P. (2021). Implementation of Strategic Cost Management in Manufacturing Companies: Overcoming Costs Stickiness and Increasing Corporate Sustainability. Future Business Journal, 7(1), 1-8.

OPTIMIZING THE ALLOCATION OF PRODUCTION COSTS WITH NEW STRATEGIES

Sammary

This article examines the application of new strategies related to the optimization of the distribution of production costs of companies. The correct distribution of production costs is an important factor for maintaining the competitiveness of enterprises. Implementing new strategies has the potential to increase efficiency and improve profitability by optimizing production costs. In today's competitive business world, companies are constantly looking for new strategies to optimize production processes and costs. This article examines new strategies used to optimize the allocation of production costs and highlights how these strategies benefit the business. Some key points were noted in the study.

**ОПТИМИЗАЦИЯ РАСПРЕДЕЛЕНИЯ ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ
ЗАТРАТ С ПОМОЩЬЮ НОВЫХ СТРАТЕГИЙ**

Резюме

В данной статье рассматривается применение новых стратегий, связанных с оптимизацией распределения производственных затрат компаний. Правильное распределение издержек производства является важным фактором поддержания конкурентоспособности предприятий. Внедрение новых стратегий может повысить эффективность и рентабельность за счет оптимизации производственных затрат. В современном конкурентном деловом мире компании постоянно ищут новые стратегии для оптимизации производственных процессов и затрат. В этой статье рассматриваются новые стратегии, используемые для оптимизации распределения производственных затрат, и подчеркивается, какую пользу эти стратегии приносят бизнесу. В ходе исследования были отмечены некоторые ключевые моменты.

Redaksiyaya daxil olma tarixi: 06.10.2022

Çapa qəbul olunma tarixi: 20.06.2023

Elmi rəhbər: İ.e.d.Prof., İ.M.Abbasov
tərəfindən çapa tövsiyə olunmuşdur